

“Ja podem mirar la guerra civil com un viver de narracions, de fabulacions”

Sebastià Alzamora (Llucmajor, Mallorca, 1972), narrador, poeta i articulista, publica a Proa la novel·la *Crim de sang*, premi Sant Jordi, ambientada a Barcelona els primers mesos de la guerra civil.

—Quin és el germen del relat, quin va ser-ne l'impuls?

—Suposo que el primer impuls va ser explicar alguna història sobre un tema recurrent als meus llibres, que és el mal. I no tan sols el mal, sinó la resposta davant el mal. D'una banda, hi havia aquest tema —quina és la capacitat humana de practicar el mal i de fer-nos mal—, però també quina és la capacitat que tenim de sobreposarnos al mal i de continuar endavant malgrat els seus efectes. Després passava que feia temps que tenia ganes d'escriure un *thriller*, una història policíaca, i vaig pensar que els inicis de la guerra civil podrien ser un marc idoni.

—És el *thriller*, la voluntat de marcar que la novel·la és un *thriller*, que us fa adoptar un estil més funcional, no tan barroc?

—En part hi ha això. El *thriller* t'obliga a una certa economia narrativa, en benefici de la història que vols explicar. A vegades, un cert esquematisme té la virtut, si es vol, paradoxal, d'afavorir la força de la narració, de fer-la més intensa. Però ja feia temps que intentava ser més concís, més concret.

—És a dir, és una evolució, no pas una excepció.

—Sí. No hi veig cap oposició amb les novel·les anteriors, cap ruptura. De totes maneres vull pensar que la voluntat reflexiva i una certa veu poètica continuen essent-hi presents.

—Si heu triat la guerra civil és perquè devíeu pensar que en quedaven aspectes per novel·lar, i que, a més, s'hi podia empeltar la crònica negra, no?

—Sí. La guerra civil, a més de ser la nostra història recent, també ja forma part de la nostra mitologia moderna i, com a tal mitologia, dóna peu a ser fabulada. Fa uns quants anys l'afany era més historiogràfic, més didàctic. Ara ja hi tenim prou distància i perspectiva per a admetre tractaments literaris molt diversos, i un és el de la novel·la policíaca o negra.

—Us permeteu cap llicència sobre els fets històrics?

Sebastià Alzamora publica a Proa la novel·la històrica *Crim de sang*, premi Sant Jordi.

—El desenllaç tràgic dels germans maristes afusellats a Montcada, enganyats pels anarquistes, és diferent. És igual de tràgic, però en canvi l'escenari.

—Quina intenció hi ha en el fet d'enllaçar aquest fet amb la trama fictícia d'un assassí que afirma ser un vampir?

—Presentar diverses figuracions del mal i de les possibles respostes respecte al mal.

—El cas dels maristes traïts pels màxims dirigents anarquistes, que els enganyen promentent-los protecció en canvi d'una suma important, us permet d'explicar realment com eren els anarquistes. És a dir, que el terme *incontrolats*, per a referir-se als qui pelaven religiosos i burgesos, era un eufemisme.

—Doncs no hi estic del tot d'acord. Crec que en l'anarquisme de base hi havia molt bona voluntat i gent que pensava que era el camí per a la construcció d'un país i d'un món millor. Però l'anarquisme, en mans de desaprensus, es va convertir en una coartada per als pitjors crims.

En l'anarquisme català hi havia molta gent de bona fe, però també dirigents amb mala fe absolutament brutal i assassina. Però això ha passat en el socialisme, en el comunisme, en el liberalisme i en totes les religions. Per desgràcia, els projectes de transformació social s'acaben convertint moltes vegades en pantalles que serveixen per a emparar propòsits criminals.

—Curiosament, heu coincidit amb un altre autor mallorquí, Valentí Puig, a novel·lar la Barcelona revolucionària de la guerra civil. Hi ha, darrere la tria, l'atracció per una Barcelona on heu optat per viure i treballar, d'una Barcelona descoberta des de fora que us fascina?

—És possible. Barcelona és un escenari en què la guerra civil es produeix d'una de les maneres més peculiars respecte a la resta de l'estat, d'una manera polièdrica. I això permet de veure millor les arestes del conflicte. Però, a banda aquesta fascinació per la ciutat i el que representa dins la guerra civil, en el meu cas hi ha el fet que ja podem mirar la guerra civil no tan sols com un fet històric determinant, sinó, com deia, com el punt central del nostre imaginari modern i, per tant, com un autèntic viver de narracions, de fabulacions.

Lluís Bonada